

Forsikringer må ikke diskriminere på grund af graviditet og fødsel

Danske forsikringsselskaber har i en årrække haft ulovlige og diskriminerende forsikringsbetingelser i forhold til gravide og fødende kvinder. De ulovlige betingelser har særligt været gældende inden for ulykkesforsikringer og sundhedsforsikringer. Mange selskaber har måttet ændre deres vilkår, så de ikke længere undtager skader på grund af graviditet og fødsel. Selvom vilkårene er ændret, er det vigtigt fortsat at holde øje med, at selskabernes praksis ikke fortsat fører til diskrimination af kvinder på grund af graviditet og barsel.

DISKRIMINERENDE FORSIKRINGSBETINGELSER

I 2020-2021 fik Institut for Menneskerettigheder¹ en række henvendelser via vores Ligebehandlingsrådgivning,² hvor kvinder oplyste, at de havde fået afslag på forsikringsdækning, fordi de var gravide. Forsikringsselskaberne³ havde vilkår og betingelser i deres forsikringer, hvor for eksempel følgende fremgik:

”[S]kader eller gener opstået i forbindelse med graviditet og fødsel er undtaget forsikringsdækning.”

Nogle forsikringsselskaber rettede ind og ændrede disse diskriminerende vilkår, efter sagerne var blevet dækket i de danske medier, og efter Institut for Menneskerettigheder havde indbragt en række sager for Ligebehandlingsnævnet.⁴ Det betød, at gravide og fødende kvinder kunne opnå den dækning, som de efter loven havde krav på, på lige fod med andre kvinder og mænd.

I sommeren 2021 politianmeldte Finanstilsynet⁵ 14 danske forsikringsselskaber, som havde haft ulovlige diskriminerende vilkår.⁶ Anklagemyndigheden udstedte på den baggrund bøder til forsikringsselskaberne i januar 2022.⁷

Institut for Menneskerettigheder har siden indbragt omkring 15 sager for Ligebehandlingsnævnet. I sagerne er kvinderne blevet tilkendt godtgørelse, fordi nævnet har afgjort, at kvinderne havde været udsat for diskrimination på grund af køn i strid med forsikringsligebehandlingsloven.⁸

REGLERNE STAMMER FRA EU

Det fremgår af forsikringsligebehandlingslovens § 3 a, nr. 3, at forskelsbehandling på grund af køn blandt andet er:

”Enhver form for dårligere behandling af en kvinde i forbindelse med graviditet og under fravær i 14 ugers barselsorlov efter fødslen.”

Bestemmelsen er en implementering af EU-direktiv 2006/54⁹ artikel 2, stk. 2, litra c.

Forsikringer må ikke diskriminere på grund af graviditet og fødsel

Derudover fremgår det af forsikringsligebehandlingslovens § 11, at hvis en person er blevet krænket, skal den pågældende tilkendes godtgørelse. Bestemmelsen er en implementering af artikel 18 i EU-direktiv 2006/54, som blandt andet fastlægger, at godtgørelsen skal have en præventiv virkning og stå i et rimeligt forhold til det tab, den pågældende har lidt.

DISKRIMINERENDE PRAKSIS

I løbet af 2022 er Institut for Menneskerettigheder via vores Ligebehandlingsrådgivning blevet opmærksom på, at visse forsikringselskaber også har haft en diskriminerende og ulovlig praksis, uanset at vilkårene for den pågældende forsikring ikke udtrykkeligt har undtaget skader som følge af graviditet eller fødsel. Praksis har været sådan, at en kvindes skade under en fødsel ikke kunne udgøre en ulykke i forsikringsretlig forstand.

Det har haft den betydning, at fødselsskader har været undtaget forsikringsdækning under en ulykkesforsikring. Kvinder har derfor ikke kunnet opnå dækning til udgifter til behandling af smerter og gener, som er opstået pludseligt under fødsler.

Ligebehandlingsnævnet traf i februar 2022 afgørelse i en sag, hvor en kvinde havde brækket sit haleben under en fødsel.¹⁰ Nævnet kom frem til, at forsikringselskabet havde handlet i strid med forbuddet mod direkte diskrimination på grund af køn ved at henvise til, at skader sket under en sædvanlig eller normal fødsel ikke var dækket. Kvinden fik medhold og 20.000 kroner i godtgørelse.

I august 2022 kom Ankenævnet for Forsikring¹¹ frem til et lignende resultat set fra en forsikringsretlig vinkel. I to afgørelser fastslog Ankenævnet for Forsikring, at pludselige skader, som skete under en fødsel, giver ret til dækning under ulykkesforsikringen. I en af sagerne¹² vurderede nævnet:

"at klagerens haleben under fødslen er blevet udsat for et pludseligt, stort og relativt kortvarigt tryk, således at klageren under fødslen har været udsat for en ulykke."

Institut for Menneskerettigheder vurderer, at denne udvikling har haft stor betydning for kvinders ligestilling på forsikringsområdet i Danmark, og vil fortsat følge praksis inden for forsikringsretten tæt, således at kvinders skader i forbindelse med fødsel og graviditet kan blive dækket på lige fod med andre skader af samme karakter.

Kontakt:

Sinja Laursen, specialkonsulent
+ 45 91325632

sinl@humanrights.dk
menneskeret.dk

Forsikringer må ikke diskriminere på grund af graviditet og fødsel

NOTER

- 1 Institut for Menneskerettigheder er Danmarks nationale ligebehandlingsorgan.
- 2 Ligebehandlingsrådgivningen
- 3 Der er her tale om en lang række danske forsikringselskaber.
- 4 Ligebehandlingsnævnet er et uafhængigt nævn, der træffer afgørelse i sager om forskelsbehandling.
- 5 Finanstilsynet fører tilsyn med finansielle virksomheder: penge- og realkreditinstitutter, pensions- og forsikringselskaber, investeringsforeninger, investeringselskaber og fondsmæglere m.fl. Derudover fører Finanstilsynet tilsyn med, at virksomhederne overholder den øvrige finansielle lovgivning.
- 6 https://www.finanstilsynet.dk/Nyheder-og-Prese/Pressemeddelelser/2021/Forskelsbehandling_gravide_070721
- 7 <https://anklagemyndigheden.dk/da/boeder-til-14-forsikringselskaber-koensdiskriminering-af-kunder>
- 8 Bekendtgørelse af lov nr. 950 af 14. august 2015 om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med forsikring, pension og lignende finansielle ydelser. Tilgængelig via: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/950>
- 9 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning). Tilgængelig via: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A32006L0054>
- 10 Ligebehandlingsnævnets afgørelse nr. 9232 af 3. februar 2022. Tilgængelig via: <http://www.retsinformation.dk/eli/acn/W20220923225>
- 11 Ankenævnet for Forsikring er et privat klagenævn oprettet i 1975 af Forbrugerrådet Tænk og Forsikring & Pension. Ankenævnet er godkendt af erhvervsministeren og derfor "autoriseret" til at behandle forsikringsklager.
- 12 Ankenævnet for Forsikrings kendelse af 10. august 2022 i sag nr. 97804. Tilgængelig via: <https://ankeforsikring.dk/adm-ankenaevnet/Sider/viewdoc.aspx?CN=97804>